

ПРОГАЛИНИ СІМЕЙНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ В РЕГУЛЮВАННІ ШЛЮБНИХ ВІДНОСИН

Горева Є.Ю., викладач кафедри права

Сімейний кодекс України регулює: сімейні особисті немайнові та майнові відносини між подружжям, між батьками та дітьми, усиновлювачами та усиновленими, між матір'ю та батьком дитини щодо її виховання, розвитку та утримання, сімейні особисті немайнові та майнові відносини між бабою, дідом, прабабою, прадідом та внуками, правнуками, рідними братами та сестрами, мачухою, вітчимом та падчеркою, пасинком, сімейні особисті немайнові та (або) майнові відносини між іншими членами сім'ї, визначеними у ньому.

На сьогоднішній день актуальним залишається питання регулювання шлюбних відносин, а саме що таке шлюб та його реєстрація. Зупинимось на розгляді однієї умови стосовно реєстрації шлюбу – шлюбний вік.

Шлюбом є сімейний союз жінки та чоловіка, зареєстрований у державному органі реєстрації актів цивільного стану. Проживання однією сім'єю жінки та чоловіка без шлюбу не є підставою для виникнення у них прав та обов'язків подружжя. Релігійний обряд шлюбу не є підставою для виникнення у жінки та чоловіка прав та обов'язків подружжя, крім випадків, коли релігійний обряд шлюбу відбувся до створення або відновлення державних органів реєстрації актів цивільного стану.

Шлюбний вік для жінки встановлюється у сімнадцять, а для чоловіка — у вісімнадцять років. Особи, які бажають зареєструвати шлюб, мають досягти шлюбного віку на день реєстрації шлюбу.

За заявою особи, яка досягла чотирнадцяти років, за рішенням суду їй може бути надано право на шлюб, якщо буде встановлено, що це відповідає її інтересам.

Державна реєстрація шлюбу встановлена для забезпечення стабільності відносин між жінкою та чоловіком, охорони прав та інтересів подружжя, їхніх дітей, а також в інтересах держави та суспільства. Державна реєстрація шлюбу засвідчується Свідоцтвом про шлюб, зразок якого затверджує Кабінет Міністрів України.

Сімейний кодекс України в ст. 26 зазначає осіб, які не можуть перебувати між собою у шлюбі: особи, які є родичами прямої лінії споріднення, рідні (повнорідні, неповнорідні) брат і сестра (повнорідними є брати і сестри, які мають спільних батьків, неповнорідними є брати і сестри, які мають спільну матір або спільного батька), двоюрідні брат та сестра, рідні тітка, дядько та племінник, племінниця, усиновлювач та усиновлена ним дитина. Шлюб між усиновлювачем та усиновленою ним дитиною може бути зареєстровано лише в разі скасування усиновлення.

За рішенням суду може бути надане право на шлюб між рідною дитиною усиновлювача та усиновленою ним дитиною, а також між дітьми, які були усиновлені ним.

Далі ч. 2 ст. 32 СКУ говорить про наступне: у разі вагітності нареченої, народження нею дитини, а також якщо є безпосередня загроза для життя нареченої або нареченого, шлюб реєструється у день подання відповідної заяви або у будь-який інший день за бажанням наречених протягом одного місяця.

Постає питання якою нормою необхідно керуватись у випадку вагітності жінки якщо батьком майбутньої дитини є її брат? Тим більше, що ч.2 ст. 39 СКУ зазначає випадки недійсності шлюбу: недійсним є шлюб, зареєстрований між особами, які є родичами прямої лінії споріднення, а також між рідними братом і сестрою, п. 2 ст. 41 СКУ між двоюрідними братом та сестрою; між тіткою, дядьком та племінником, племінницею, ч.4 ст. 39 СКУ за заявою заінтересованої особи орган державної реєстрації актів цивільного стану анулює актовий запис про шлюб, зареєстрований з особами, зазначеними у ч. 2 ст.39 СКУ. Це питання постає і втому випадку якщо в анлогічній ситуації особами, що бажають укласти шлюб між собою не було досягнуто шлюбного віку.

Так як п. 4 ч. 1 ст.41 СКУ шлюб може бути визнаний недійсним за рішенням суду з особою, яка не досягла шлюбного віку і якій не було надано права на шлюб.

При вирішенні справи про визнання шлюбу недійсним суд бере до уваги, наскільки цим шлюбом порушені права та інтереси особи, тривалість спільного проживання подружжя, характер їхніх взаємин, а також інші обставини, що мають істотне значення.

Шлюб не може бути визнаний недійсним у разі вагітності дружини або народження дитини у осіб, зазначених пунктами 1, 2, 4 ч.1 ст. 41 СКУ а саме: між усиновлювачем та усиновленою ним дитиною , між двоюрідними братом та сестрою; між тіткою, дядьком та племінником, племінницею, з особою, яка не досягла шлюбного віку і якій не було надано права на шлюб.

Отже, яким чином необхідно регулювати дані відносини якщо на одну умову стосовно укладення шлюбу існує чотири норми, які були наведені раніше, що суперечать одна одній?

Безперечно, зазначені вище випадки в практиці є нечастими, а в цілому поодинокі. Але існування прогалин у сімейному праві в регулюванні шлюбних відносин доводить, що сімейне законодавство України потребує вдосконалення та прийняття ряду нових нормативно - правових актів, які б унеможливили порушення прав та інтересів осіб, які вступають у шлюбні відносини.